

Initiatiefvoorstel

Datum vergadering	: 22 februari 2022
Voorstelnummer	: RV2022/026
Portefeuillehouder	:
Bijlage(n)	: geen
Onderwerp	: Gestructureerde nazorg voor burgerhulpverleners en het onderhoud van AED's binnen de gemeente West Betuwe.

Onderwerp

Gestructureerde nazorg voor burgerhulpverleners en het onderhoud van AED's binnen de gemeente West Betuwe.

Beslispunten

1. Het opzetten van een werkgroep in de kernen met als doel een eenduidige structuur voor de inzet (professionele) nazorg voor burgerhulpverleners na een reanimatie / AED-inzet.
2. Coördineren van het onderhoud van de door burgerinitiatief aangekochte AED's binnen West Betuwe.

Inleiding

Burgerhulpverlening is een mooie, goede en belangrijke vorm van burgerparticipatie. Het draagt bij aan zowel de veiligheid als een inclusieve samenleving.

De gemeente West Betuwe bestaat uit 26 kernen, met ieder hun eigen kenmerken en eigen burgerinitiatieven. Juist deze eigenheid zorgt ook voor verscheidenheid in (beschikbare) burgerhulpverlening.

De gemeente West Betuwe heeft de afgelopen tijd, vanuit het leefbaarheidsbudget een financiële bijdrage geleverd om diverse AED's te plaatsen in de gemeente West Betuwe. Een mooie stap in de goede richting. De verantwoordelijkheid met betrekking tot het onderhoud van deze AED's ligt bij de initiatiefnemer.

De overheid heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een landelijke dekking van burgerhulpverleners. De inzet van een burgerhulpverlener gaat in veel gevallen via een oproep van Hartslag.nu. De reanimatie vindt plaats binnen 500 meter van (veelal) het eigen woonadres. De kans dat het slachtoffer een bekende is, is een reëel gegeven. Veel mensen zijn zich niet bewust van de impact die dit kan hebben op hun persoonlijk leven. Het kan (onbewust) traumatische gevolgen hebben.

Om deze gebeurtenis goed te verwerken kan het helpen er met elkaar over te praten, liefst met andere (burger)hulpverleners of mensen die bij reanimatie aanwezig waren.

De professionele hulpverleners (politie, brandweer en ambulance) hebben een standaard protocol voor evaluatie na een reanimatie. De burgerhulpverlener wordt hier niet standaard bij betrokken.

Plaatselijke EHBO verenigingen of het Rode Kruis bieden een luisterend oor en hebben oog voor nazorg van hun leden.

Welk vangnet is er voor de burgerhulpverlener?

Hartslag.nu vraagt de aanwezige burgerhulpverleners of zij behoefte hebben aan contact met andere hulpverleners, of slachtofferhulp. Deze hulp wordt aangeboden via de app of de mail. Er is geen persoonlijk contact.

In een aantal gevallen vraagt de brandweer of de aanwezige burgerhulpverleners mee naar de kazerne gaan om de evaluatie bij te wonen. De burgerhulpverlener is zich niet altijd bewust van het belang van een goede evaluatie/nazorg en wuift dit vaak weg.

Besluitgeschiedenis

- AED's aangeschaft door middel van een financiële bijdrage uit het leefbaarheidsbudget
- Op dinsdag 30 november 2021 is een motie ingediend. Deze is niet omarmd door de wethouder. De motie is teruggetrokken.

Beoogd effect

Het beoogt effect is gestructureerde aandacht voor het psychisch welbevinden van de burgerhulpverlener na een reanimatie/AED inzet, en het vroegtijdig (h)erkennen van mogelijke problemen die hierdoor kunnen ontstaan. Zo blijft zorg en aandacht laagdrempelig en kan er vroegtijdig professionele hulp worden ingeschakeld als dit nodig mocht zijn.

Het onderhoud van de AED's vindt op een gestructureerde wijze plaats, zodat hij te allen tijde gebruiksklaar is voor een (volgende) inzet.

Argumenten

Binnen de gemeente West Betuwe zijn er grote verschillen als het gaat om aanrijdtijden van de professionele hulpverlening die inzetbaar zijn bij een reanimatie. Een netwerk van burgerhulpverleners is daarbij van cruciaal belang, om de 6 minutenzone te kunnen garanderen. Het belang van het in stand houden van een burgerhulpverleners netwerk is daarmee bewezen.

Naast de hulp voor het slachtoffer, is het ook van belang dat iedere burgerhulpverlener die betrokken was bij de inzet, op een laagdrempelige manier kan praten over deze ervaring.

De hulpverleners (politie, brandweer, ambulance) worden opgeleid om deze zorg te verlenen. Het is onderdeel van hun taak. Ook de nazorg is hierbij een vast onderdeel.

Het is belangrijk omdat dat juist de (vaak) onervaren burgerhulpverlener psychische problemen ondervindt na een reanimatie. Dit kan variëren van een slapeloze nacht tot zelfs een post-traumatische stress stoornis.

De burgerhulpverlener heeft verschillende mogelijkheden om hulp te aanvaarden na een inzet. Het probleem is echter, dat zij zichzelf niet zien als slachtoffer en dat de omgeving hen benadert als "held". De drempel om hulp te aanvaarden is daarmee te hoog en te snel na de gebeurtenis. (Binnen 24 uur, via online vragenlijst – Hartslag.nu.nl) De emotionele gevolgen zijn op dat moment (nog) niet zichtbaar.

De nazorg van de burgerhulpverlener binnen de gemeente West Betuwe is in een aantal kernen zeer goed geregeld middels burgerinitiatieven. In andere kernen is er geen enkele vorm van opvang voor de burgerhulpverlener. De gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid, omdat het gaat om de

veiligheid van zowel de slachtoffers en de hulpverleners. Burgers moeten ten alle tijden gebruik kunnen maken van dezelfde voorwaarden en faciliteiten binnen een zelfde gemeente.

Door de krachten van diverse organisaties binnen de gemeente te inventariseren en te bundelen vergroot je het saamhorigheidsgevoel. Goede nazorg zorgt voor een duurzaam netwerk van burgers die zich voor de lange termijn willen inzetten om West Betuwe veilig te maken en te houden.

Dat een hartveilig West Betuwe hoog in het vaandel staat bij zowel de gemeente als inwoners, blijkt wel uit het aantal AED's dat is gefinancierd uit het leefbaarheidsbudget. Echter, enkel de aanschaf van een AED biedt geen veiligheid. Het apparaat moet onderhouden en gecontroleerd worden, veilig gebruik van een AED moet 24/7 kunnen worden gegarandeerd.

De richtlijnen voor het beheer van een AED zijn te vinden op [hartslagnu.nl](https://www.hartslagnu.nl). Hierin staat te lezen dat ook bij de aanwezigheid van een onderhoudscontract, er nog verschillende acties nodig zijn voor een gegarandeerd veilig gebruik. Hoe traumatisch is het voor de burgerhulpverlener als hij/zij in een stressvolle situatie wordt geconfronteerd met een AED waarvan de batterij leeg is, of de elektroden niet in goede staat zijn.

Door een onderhoudsplan op te stellen en te coördineren, wordt deze veiligheid en zekerheid geboden. Ook op plaatsen waar de professionele hulpverlening niet binnen 6 minuten aanwezig kan zijn.

De gemeente West Betuwe kan de inwoners van al onze 26 kernen ondersteunen en zo samen zorgen voor de verantwoordelijkheid van (hart)veiligheid binnen de eigen kernen. Samen zorgen voor de 6 minuten-zone door de inzet van burgerhulpverleners en een AED, omdat zij onmisbaar zijn in onze samenleving.

Kanttekeningen

Het realiseren van nazorg van burgerhulpverleners na reanimatie en het onderhoud van de AED behoort niet tot de wettelijke taak van een gemeente.

De gemeente kan hier wel een faciliterende en/of coördinerende rol vervullen. Binnen de kaders leefbaarheid en veiligheid kun je hier op een goede manier invulling geven.

De gemeente geeft aan dat het onderhoud en beheer van de AED bij de initiatiefnemer ligt. Heeft deze voldoende kennis en inzicht om te voldoen aan de gestelde eisen die volgens [hartslagnu.nl](https://www.hartslagnu.nl) zijn opgesteld? De inzet van de initiatiefnemer wordt zeer gewaardeerd, maar wordt er voldoende nagedacht over de werkwijze op langere termijn?

Op 6 december is er een mijlpaal bereikt. Er werd gevierd dat er landelijke dekking is voor de inzet van burgerhulpverleners in de 6-minutenzone. Dit geldt binnen West Betuwe (nog) niet voor de AED. Op enkele plaatsen binnen de gemeente is nog geen AED aanwezig.

Er is veel aandacht voor de burgerhulpverlener en er worden nog altijd nieuwe burgers gezocht.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Financiën

Het is op dit moment nog onduidelijk of een extra investering noodzakelijk is. Zodra blijkt dat dit nodig is kan dit punt in de raad worden besproken.

Uitvoering

De gemeente kan een faciliterende en coördinerende rol vervullen door het samenstellen van een werkgroep die;

- Inventariseert of en hoe de nazorg per kern is georganiseerd, gebruik makend van de dorpsraden, EHBO verenigingen, Rode Kruis en andere initiatiefnemers.
- Inventariseert hoe het beheer van de aanwezige AED's wordt georganiseerd en gewaarborgd
- Inventariseert welke initiatieven er zijn met betrekking tot nazorg en onderhoud van AED binnen bijvoorbeeld de buurgemeenten. Denk aan de samenwerking tussen de gemeente Lingewaard en Overbetuwe.
- Inventariseert door wie het onderhoud van de AED's wordt bekostigd en bekijkt of het mogelijk is om kosten te besparen door een samenwerking te zoeken met een of meerdere partners.
- Stelt vast op welke wijze de gemeente kan bijdragen aan de zorg voor een hartveilig West Betuwe en zorg voor haar burger(hulpverlener)s en legt dit vast.
- Maakt afspraken met de initiatiefnemers bij de aanvraag van financiële steun voor het plaatsen/vervangen van een AED

Planning

Nader in te vullen.

Evaluatie

Als blijkt dat na de inventarisatie andere middelen nodig zijn, wordt dit opnieuw voorgelegd aan de raad.

Communicatie

Voorliggend besluit wordt via de reguliere kanalen van de gemeente gecommuniceerd.

Namens de fractie van Dorpsbelangen,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van de fractie Dorpsbelangen,

besluit:

1. Het opzetten van een werkgroep in de kernen met als doel een eenduidige structuur voor de inzet (professionele) nazorg voor burgerhulpverleners na een reanimatie / AED-inzet.
2. Coördineren van het onderhoud van de door burgerinitiatief aangekochte AED's binnen West Betuwe.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 22 februari 2022, nummer 2022/026,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop